

Editörden/Editor's Note

Değerli Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi [BAÜİFD] okuyucuları,

Yaratıcımıza hamd olsun ki Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi olarak akademik dergicilikte her geçen gün olgunlaşıyor ve Türk Teoloji araştırmalarına mütevazı biçimde bilimsel katkı sağlamanın sevincini yaşıyoruz. Dergimizin sekizinci sayısıyla tekrar sizlerin huzurunuzdayız.

2015 yılında 'uluslararası hakemli dergi' statüsüyle akademik yayın hayatına başlayan fakülte dergimiz, başta siz kıymetli okuyucularımız olmak üzere yayın kurulu üyelerimiz, hakemlerimiz ve dergimize akademik çalışmalarıyla önemli katkılarda bulunan akademisyen yazarlarımız sayesinde akademik yayıncılık hayatını düzenli biçimde devam ettirmektedir.

Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'nin bu sekizinci (2018, 4/2) sayısında da teoloji alanındaki farklı bilim dallarına ait birbirinden değerli akademik ürünleri siz değerli okuyucularımızın hizmetine sunmaya çalıştık.

Bu ilgili sayımızda, her bir akademik ürünün kendi alanında oluşan uluslararası ve ulusal literatüre önemli katkılar sağlayacağını umduğumuz dokuz telif makale ve üç kitap tanıtımı olmak üzere toplamda oniki (n=12) akademik ürün yer almaktadır.

Yukarıda sözü edilen bu akademik ürünlerden ilk olarak *dinler eğitimi* bilim dalında din pedagoğu Salih Aybey tarafından kaleme alınan "*Diyanet İşleri Başkanlığı'na Yansıyan Örneklerle Aile İlişkileri Problemleri*" başlığını taşıyan makalede, Türkiye ölçeğinde Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı faaliyet gösteren aile ve dini rehberlik bürolarına gelen sorular arasından "aile içi ilişkilerde yaşanan problemler" konulu 344 soru ve cevapları nitel analiz yöntemiyle ele alınıp detaylı olarak değerlendirilmiştir.

İkinci olarak *tefsir* bilim dalında uzman olan Abdullah Bayram'ın "*Kullanılan Metodoloji Bağlamında Kurtubî'nin Kur'an'ın Kur'an'la Tefsiri Yöntemini Uygulama Biçimi*" başlıklı makalesi yer almaktadır. Bu makalenin amacı ve kapsamı da, Kurtubî'nin Kur'an'ın Kur'an'la tefsiri tekniğini nasıl algılayıp işlettiği ve bu çerçevede hangi metodolojik araçları kullandığı üzerine kurulanmıştır.

Üçüncü olarak *dinler tarihi* bilim dalında uzman olan Nevfel Akyar & Süleyman Sayar'ın "*Zerdüşti Cenaze Geleneklerinde Düalizm*" isimli makalesine yer verilmiştir. Bu çalışmada, Zerdüştilerin cenaze geleneklerinin tarihsel

gelişimi, günümüzdeki uygulamaları ve bu geleneklere Zerdüşti düalizminin katkısı incelenmiştir. Zerdüştilerin meşhur sessizlik kuleleri ve ölülerini kuşlara yedirme geleneklerindeki düalizmin etkisi ele alınmıştır.

Öte yandan *din psikolojisi* bilim dalında “*Erich Fromm’da Karakter Tipleri ve Din*” başlıklı bu dördüncü makale ise alanda genç bir din psikoloğu olan Rumeysa Nur Türker tarafından kaleme alınmıştır. Bu çalışmada, Erich Fromm’un karakter anlayışıyla biçimlendirdiği sosyal karakter tipleriyle birlikte varoluşun iki temel ögesi olarak nitelendirdiği; “sahip olmak” ve “olmak” kavramları temel alınarak Fromm’un radikal hümanistik din anlayışı, din psikolojisi perspektifinden incelenmiştir.

Ayrıca *hadis* bilim dalında uzman olan Muhammed Divani’nin “*Kaybolan Bir İlim Dalı: Müşkilü’l-Hadis*” isimli makalesi de yine bu sayıda yer alan makalelerdendir. Divani, bu makalesinde, hadis ilimleri arasında önemli bir mevki olan “Müşkilü’l-Hadis” ilmini tanıtmayı amaçlamaktadır. Adı geçen ilim dalının kavram çerçevesi açıklanmaya çalışılan bu makalede, aynı zamanda konu hakkında telif edilen klasik eserler ile güncel çalışmalar değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bununla beraber mezkûr ilim dalının hadis usulü eserlerindeki konumu incelenmiştir. Son olarak bu disiplinin güncel problemler karşısındaki önemine değinilmiştir.

Bunun yanı sıra *kelam* bilim dalında uzman olan Kamil Ruhi Albayrak’ın “*Saçaklızâde’nin İlahî Sıfatlara Yaklaşımı*” adlı makalesinde ise araştırmacı, Saçaklızâde’nin Allah Teâlâ’nın sıfatları konusundaki görüşlerini ve bu alandaki katkılarını, özellikle Ehl-i sünnet’in iki mezhebi olan Eş’arîlik ve Mâtürîdîlik örnekleri üzerinden mukayese ederek ortaya koymaya çalışmıştır.

İslam tarihi bilim dalında “*Osmanlı Devleti Öncesi Hersek’in Kısa Tarihi*” başlıklı bu yedinci makale ise alanda genç bir araştırmacı olan Kenan İbrismovic tarafından kaleme alınmıştır. Bu çalışmada, Hersek’i idare eden önemli derebeylerinin (toprak sahipleri) kraliyet ailesiyle ilişkileri ve Bosna krallığındaki mezhep çatışmaları üzerinde durulmuştur.

Son olarak dergimizin bu sayısında, alana ilişkin teorik ve ampirik diğer çalışmalarının yanı sıra son dönemde diaspora psikolojisi üzerine çalışmalarlarıyla da tanınan din psikoloğu Mustafa Koç tarafından *din psikolojisi* bilim dalında kaleme alınan iki makalesine yer verilmiştir.

Bunlardan “*Diasporik Yaşamın Psiko-Anatomisi – VI: Müslüman-Türk Göçmenlerin Kendini Gerçekleştirme – Yaşamı Sürdürme Nedenleri – Dinsel Başa Çıkma Durumları Üzerine Nitel Bir Çalışma*” başlıklı ilk makalesinde, öncelikle Müslüman-Türk göçmenlerin “kendini gerçekleştirme” durumları üzerine elde edilen nitel bulgulara yer verilmiştir. Daha sonra ise adı geçen göçmen

çalışma grubunun “yaşamı sürdürme nedenleri ile dinsel başa çıkma” durumları üzerine saptanan diğer nitel verilerin analizleri yapılmıştır. Araştırma konusuna ilişkin yapılan nitel analizler sonucunda; “(a) kendini gerçekleştirmeyle ilgili olarak Müslüman-Türk göçmen katılımcıların potansiyel ve yeteneklerinin farkında oldukları; fakat diasporik yaşamın zorlukları sebebiyle potansiyel ve yeteneklerini açığa çıkaramadıkları; (b) yaşamı sürdürme nedenleriyle ilgili olarak da, göçmenlerin diasporik yaşamlarını sürdürmelerinin en önemli nedenlerinin çocukları olduğu; dinsel inanç ve değerlerinin ise diasporik yaşamı sürdürme nedenlerine pozitif katkılar yaptığı; (c) dinsel başa çıkma durumlarıyla ilgili olarak da göçmen katılımcıların önemli bir çoğunluğunun problemlerle başa çıkma süreçlerinde dinsel inançlarının öncelik durumuna sahip olduğu; duayı, kader inancını ve dini-sosyal desteği dinsel başa çıkma mekanizmalarında aktif olarak kullandıkları” gibi bulgular elde edilmiştir.

Öte yandan din psikoloğu Koç'un “*Diasporik Yaşamın Psiko-Anatomisi – VII: Müslüman-Türk Göçmenlerin Umutsuzluk ve Psikolojik Sağlık Durumları Üzerine Nitel Bir Çalışma*” isimli bu sayımızdaki ikinci makalesinde de, öncelikle Müslüman-Türk göçmenlerin “umutsuzluk” durumları üzerine elde edilen nitel bulgulara yer verilmiştir. Daha sonra ise adı geçen göçmen çalışma grubunun “psikolojik sağlık” durumları üzerine saptanan diğer nitel verilerin analizleri yapılmıştır. Araştırma konusuna ilişkin yapılan nitel analizler sonucunda; “(a) umutsuzlukla ilgili olarak Müslüman-Türk göçmen katılımcıların çoğunluğunun diasporik yaşamlarında zaman zaman umutsuzluk hissettikleri; bu katılımcıların aynı zamanda hayatın anlamını da sorguladıkları; daha dindar olan göçmenlerin bu umutsuzluk durumlarıyla daha kolay başa çıkabildikleri ve diasporik hayatın anlamına daha doyurucu cevap bulabildikleri; (b) psikolojik sağlık durumlarıyla ilgili olarak da, diasporik yaşamın Müslüman-Türk göçmenlerin öfke kontrollerini negatif yönde etkilediği; aynı şekilde diasporik yaşamın Müslüman-Türk göçmenlerin yaşam memnuniyetleri ile madde bağımlılığı alışkanlıklarını çift taraflı olarak etkilediği” gibi bulgular elde edilmiştir.

Ayrıca yine bu sayımızda üniversitemiz öğrencilerinden Esra Ceylan, Fatmanur Yeşil ve Ahmet Gül tarafından yapılan kitap tanıtımları da yer almaktadır.

Sonuç olarak, dergimizin bu sayısına genel olarak bakıldığında, Türk teoloji araştırmalarında önemli bir yere sahip olan ‘*din eğitimi, tefsir, dinler tarihi, hadis, kelam, İslam tarihi ve din psikolojisi*’ bilim dallarında yazılan (n=12) akademik ürünlerin yer aldığını görmekteyiz. Adı geçen bu çalışmaların ilgili bilim dallarında önemli birer boşluğu dolduracağını ümit ediyoruz.

Yayın ekibim adına dergi editörü olarak, öncelikle derginin tüm aşamalarında desteklerini esirgemeyen Balıkesir Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. İltar Kuş'a ve İlahiyat Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Mehmet Bayyigit'e teşekkür ediyorum. Ayrıca bilimsel çalışmalarıyla dergimize kıymetli katkıları olan akademisyen yazarlarımıza ve yayın kurulu üyelerimize de gönülden teşekkürü bir borç biliyorum.

Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'nin bu sekizinci sayısının (2018, 4/2), başta Türk teoloji araştırmaları olmak üzere uluslararası alan literatürüne bereketler getirmesini temenni eder, alan uzmanlığı birikimlerinizi yansıtan değerli akademik çalışmalarınızı ve manevî desteklerinizi beklediğimizi belirtmek isterim.

Dokuzuncu sayımızda buluşmak ümidiyle efendim...

Doç. Dr. Mustafa KOÇ
Editör